

**UCHWAŁA NR 72/VIII/19
RADY MIEJSKIEJ WĘGLIŃCA**

z dnia 28 marca 2019 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminny (Dz. U. z 2019r. poz. 506) oraz art.179 ust. 2 w związku z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018r. poz. 998 z późn. zm.) Rada Miejska Węglińca uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019 - 2021, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy i Miasta Węglińca.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

Przewodniczący Rady

Wiesław Piechota

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3 – letnich gminnych programów wspierania rodziny. Art. 179 ust.2 wskazuje, że programy uchwalane są przez Radę Miejską z uwzględnieniem potrzeb związanych z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny. W związku z powyższym podjęcie Uchwały jest jak najbardziej zasadne.

Załącznik do uchwały
nr 72/VIII/19 Rady Miejskiej Węglińca
z dnia 28 marca 2019 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2019 - 2021

WĘGLINIEC 2019

Wstęp

Z dniem 1 stycznia 2012 roku weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018r., poz. 998 z późn.zm.), wprowadzająca reformę systemu opieki nad dzieckiem i rodziną. Ustawa wyłącza z systemu pomocy społecznej zadania z zakresu wspierania rodziny i pomocy dzieciom pozbawionym właściwej opieki rodzicielskiej i zwiększa finansowe zobowiązania gminy za dzieci umieszczone w pieczy zastępczej. Obowiązek realizacji wsparcia rodziny w zakresie ustalonym zapisami cytowanej powyżej ustawy spoczywa na jednostkach organizacyjnych jednostek samorządu terytorialnego wykonujących zadania w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej lub podmiocie, któremu gmina zleciła realizację tego zadania. Ustawa nałożyła również na gminy obowiązek opracowania i realizacji 3 - letniego gminnego programu wspierania rodziny. Program ten określa plan działań mających na celu wspieranie rodzin przeżywających trudności w realizowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w okresie przywracania tym rodzinom zdolności do wypełniania tych funkcji. Zaplanowane działania powinny mieć charakter interdyscyplinarny a ich realizacja należeć do wyspecjalizowanych służb i instytucji w ramach lokalnego systemu pomocy, tj. pomocy społecznej, placówek oświatowych, sądu, Policji itp. Zgodnie z zasadą pomocniczości, istotą wszystkich działań powinna być rodzina i jej zgoda na działania oraz jej aktywne zaangażowanie w proces normalizacji życia rodzinnego.

I. Podstawy prawne Programu

Założenia niniejszego Programu zostały opracowane na podstawie następujących aktów prawnych:

1. Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. 2018r., poz. 998 z późn.zm.);
2. Ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2018r., poz.1508 z późn. zm.);
3. Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2015r., poz. 1390);
4. Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2018r., poz. 2137 z późn. zm.);
5. Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U z 2018 r. poz. 1030 z późn. zm.).

Założenia niniejszego Programu są skorelowane z następującymi dokumentami:

1. Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Węgliniec na lata 2014-2020 przyjętą uchwałą nr 756/XXXVIII/14 Rady Miejskiej Węglińca z dnia 13 listopada 2014 r.
2. Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy i Miasta Węgliniec na rok 2019 przyjętym uchwałą nr 33/IV/18 Rady Miejskiej Węglińca z dnia 28.12.2018 r.
3. Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy i Miasta Węgliniec na lata 2019-2024 przyjętym uchwałą nr 41/V/19 Rady Miejskiej Węglińca z dnia 05.02.2019r.

II. Diagnoza środowiska lokalnego

W celu opracowania diagnozy środowiska lokalnego gminy Węgliniec wykorzystane zostały dane Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węglińcu, Urzędu Gminy i Miasta Węgliniec oraz Powiatowego Urzędu Pracy w Zgorzelcu.

Na dzień 31 grudnia 2018r. Gmina i Miasto Węgliniec liczyła 8 184 mieszkańców, w tym 4 174 kobiety i 4 010 mężczyzn.

Z danych Powiatowego Urzędu Pracy w Zgorzelcu wynika, iż liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych na dzień 31 grudnia 2018r. wynosiła 184 osoby, w tym 105 kobiet i 79 mężczyzn. Liczba osób bezrobotnych z prawem do otrzymywania zasiłku dla bezrobotnych wynosiła 21 osób, w tym 13 kobiet i 8 mężczyzn. Istotny jest fakt, iż w przedstawionej statystyce figuruje wyłącznie osoby zarejestrowane, natomiast jest grupa osób nie podejmujących pracy zarobkowej, nie zarejestrowanych w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Zgorzelcu, która uniemożliwia prawidłową ocenę skali bezrobocia wśród mieszkańców gminy Węgliniec.

Z danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węglińcu, zwanym dalej Ośrodkiem wynika, iż wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. liczba osób korzystających z pomocy materialnej wyniosła 312 w tym 33 osoby otrzymały pomoc materialną z powodu występującego problemu alkoholowego w rodzinie. Główną przesłanką ubiegania się o pomoc materialną pozostaje niezmiennie ubóstwo, bezrobocie i niepełnosprawność.

Asystent rodziny to nowa profesja w katalogu zawodów, która pojawiła się wraz z wejściem w życie ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Praca asystenta rodziny, polega przede wszystkim na wspieraniu rodzin mających problemy natury psychologicznej, finansowej i społecznej. Pomoc w racjonalnym gospodarowaniu budżetem domowym, dbałość o regularne utrzymywanie higieny w mieszkaniu oraz higieny osobistej, wsparcie w załatwianiu spraw urzędowych a przede wszystkim wsparcie duchowe – to tylko nieliczne z zadań realizowanych, na co dzień przez asystenta.

Do obowiązków asystenta rodziny należy również prowadzenie poradnictwa i edukacji, współpraca z jednostkami administracji i organizacjami pozarządowymi, sporządzanie wniosków i opinii oraz szereg innych działań na rzecz rodzin będących w trudnej sytuacji. Jego głównym obowiązkiem nie jest jednak bierna ocena, ale aktywna pomoc, która ma na celu ułatwić rodzicom wypełnianie ról społecznych tak, aby doprowadzić do osiągnięcia stabilizacji życiowej i w konsekwencji nie dopuścić do sytuacji, w której konieczne będzie umieszczanie dzieci w placówkach zastępczych. Z poniższych danych wynika, że liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej wzrosła w roku 2018 w odniesieniu do roku 2017. Głównym powodem umieszczania dzieci w pieczy zastępczej jest szerzący się w zaskakującym tempie wzrost uzależnienia od środków odurzających ich rodziców, opiekunów oraz brak chęci współpracy z asystentem rodziny, kuratorem, oraz pracownikiem socjalnym.

Tabela nr 1 Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny

Rok	Ilość rodzin
2017	12
2018	9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węglińcu.

Tabela nr 2 Ilość dzieci przebywających w pieczy zastępczej

Rok	Ilość dzieci
2017	39
2018	45

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węglińcu

III. Cele Programu

1. Cel główny

Celem głównym Programu jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

2. Cele szczegółowe

- a) poprawa jakości opieki sprawowanej nad dziećmi przez rodziców biologicznych;
- b) zapewnienie szczególnej opieki dzieciom ze środowisk zagrożonych różnego rodzaju dysfunkcjami;
- c) umożliwianie powrotu dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej do rodzin biologicznych.

IV. Zadania Programu

1. Diagnozowanie i analiza rodziny poprzez:

- a) przeprowadzenie wywiadu środowiskowego w rodzinie zagrożonej dysfunkcją;
- b) realizowanie pracy socjalnej;
- c) prowadzenie konsultacji ze specjalistami w celu wyeliminowania czynników zagrażających stabilności rodziny.

2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny poprzez:

- a) objęcie dożywianiem w formie obiadów na terenie placówek oświatowych dzieci wymagających takiego wsparcia;
- b) objęcie dożywianiem, w ramach rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, osób dorosłych wymagających tej formy wsparcia, szczególnie w wieku senioralnym;
- c) dofinansowanie wydatków związanych z dożywianiem dzieci i młodzieży, podopiecznych pomocy społecznej;
- d) pomoc w zaopatrzeniu osób niepełnosprawnych w niezbędny sprzęt ortopedyczny i środki pomocnicze;
- e) zapewnienie osobom doznającym przemocy, pomocy i wsparcia psychologicznego;
- f) zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom ubogim w ramach ustawy o pomocy społecznej, między innymi poprzez przyznawanie zasiłków.

3. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji

oraz rozwiązywanie już istniejących poprzez:

- a) monitorowanie funkcjonowania rodzin zagrożonych kryzysem i przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze;
- b) zapewnianie pomocy usługowej dla rodzin z dziećmi, w tym opiekuńczych i specjalistycznych;
- c) zapewnianie miejsc w placówkach wsparcia dziennego;
- d) Objęcie dzieci indywidualną terapią psychologiczno-pedagogiczną.
- e) podejmowanie interwencji w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa i życia dzieci;
- f) organizowanie szkoleń, warsztatów, kursów i innych działań podnoszących kompetencje wychowawcze rodziców;
- g) doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych pracowników socjalnych i asystenta rodziny poprzez udział w szkoleniach, warsztatach, kursach i innych formach edukacyjnych.

4. Powrót do środowiska rodzinnego dzieci z pieczy zastępczej poprzez:

- a) dbałość o utrzymywanie stałego kontaktu dzieci z rodzicami, z wyjątkiem sytuacji, gdy sąd zakazał takich kontaktów;
- b) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną;
- c) motywowanie rodzin do udziału w zajęciach grup wsparcia i grup samopomocowych;
- d) przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu rodzin przez aktywne formy integracji społeczno – zawodowej;
- e) wsparcie rodzin biologicznych przez interdyscyplinarne zespoły specjalistów z zakresu różnych dziedzin wiedzy o rodzinie.

5. Wsparcie interdyscyplinarne dzieci i rodzin naturalnych poprzez:

- a) koordynację działań i bieżącą współpracę podmiotów podejmujących różnorodne działania na rzecz dzieci i młodzieży;
- b) edukację służb i podmiotów w zakresie wykorzystania metody pracy interdyscyplinarnej w rozwiązywaniu problemów dziecka i rodziny;
- c) właściwy dobór działań naprawczych na rzecz dziecka i rodziny w oparciu o profesjonalne działania interdyscyplinarne.

V. Realizatorzy Programu

Realizacja założeń Programu jest działaniem podejmowanym przy udziale następujących służb i instytucji:

- 1) Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Węglińcu;
- 2) Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Węglińcu;
- 3) placówek oświatowych z terenu gminy Węglińiec;
- 4) placówek służby zdrowia z terenu gminy Węglińiec;
- 5) Komisariatu Policji w Pieńsku;
- 6) Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Zgorzelcu;
- 7) Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Węglińcu;
- 8) innych podmiotów zobligowanych do podejmowania działań z zakresu wsparcia instytucji rodziny.

VI. Termin realizacji Programu

Program jest kontynuacją założeń Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Węglińcu na lata 2016 - 2018. Wdrażanie założeń niniejszego Programu rozpocznie się niezwłocznie po jego uchwaleniu przez Radę Miejską Węglińca i będzie kontynuowane do końca 2021 roku.

VII. Źródła finansowania Programu

Program będzie finansowany ze środków budżetu gminy.

VIII. Monitorowanie Programu

Po zakończeniu Programu Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Węglińcu do 31 grudnia 2021 r. przedłoży Radzie Miejskiej Węglińca sprawozdanie z realizacji Programu.